

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців**

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 24-5 травня 2019 року)

Одеса -2019

УДК: 1:403:316.6(08)

К 65 Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства // Матеріали III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 24-25 травня 2019 р.) 94 с.

Рецензенти:

Скловський Ігор Зіновійович - доктор філософських наук, професор кафедри суспільних наук Центральноукраїнського національного технічного університету

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Романенко Михайло Ілліч - доктор філософських наук, професор кафедри філософії Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»

Збірник матеріалів III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства, аналізують соціокультурні трансформації молодіжного соціуму, показують соціокультурні трансформації освітнього середовища та розкривають проблемні моменти культури бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства, а також розглядають синергетику як самоорганізаційну систему у суспільстві, що трансформується. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 10 від 27 травня 2019 року)

показали, що сімейні традиції та цінності у сучасній молоді стоять далеко не на першому місці. Виявилось, що для сучасного молодого покоління більш важливим є освіта, кар'єра, друзі та їх власні хобі.

Кожна людина має своє власне поняття про те, як зберегти відносини у шлюбі. Дане поняття базується на вихованні, яке людина отримала в родині, а також шляхом формування свого власного досвіду. Разом з тим, відповідальність за гармонійні стосунки покладається в рівних частинах як на чоловіка, так і на жінку. Кожний член сім'ї повинен займати своє положення в родині та оберігати все те, що може зміцнити сім'ю, зробити шлюб вдалим, а майбутнє дітей щасливим. На кожному етапі життєвого циклу сім'ї необхідно займатися самовихованням, працювати над собою, намагатися вирішувати проблеми мирним шляхом. Саме так, долаючи труднощі, формується сім'я, а сімейно – шлюбні цінності та традиції стають шанованими серед всіх членів родини.

Для кожної сім'ї перелік сімейно – шлюбних цінностей буде містити в собі велику кількість пунктів і дані пункти можуть відрізнятися один від одного з різних підстав. Однак кожний з нас повинен мати чітку уяву про ті сімейно – шлюбні цінності, які зміцнюють родину. Так, наприклад, ми вважаємо, що знання моральних засад суспільства відіграє важливу роль в зміцненні довіри та поваги до кожного члена сім'ї.

Таким чином, **підсумовуючи**, необхідно виділити, що сім'я – це первинна школа життя для кожної людини, це середовище, в якій вона вчиться проявляти свої здібності, від самого початку намагається пізнати всесвіт та вчиться долати різного роду труднощі. Все, що ми дізналися в своїй сім'ї, стає нашою системою сімейно – шлюбних цінностей, на підставі яких формуються подальші наші дії та вчинки. Необхідно розуміти, що щасливе сімейне життя – це не випадковість, а величезне досягнення, засноване на праці кожного члена родини та на сам перед батьків, подружжя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Игебаева Ф.А. Семья как базовый агент социализации личности. //Иновационная наука. Международный научный журнал, 2016. №1. – С.170 –171.
2. Игебаева Ф.А. Влияние образа жизни городской семьи на стабильность брачно-семейных отношений // Современный мир: экономика, история, образование, культура: сб. научных трудов. - Уфа: Изд-во БГАУ, 2005.– С.257– 263.

Музиченко Ганна В'ячеславівна (Одеса) – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського,

АКТУАЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ О.БІСМАРКА В СУЧАСНИХ ДЕРЖАВАХ

Для усвідомлення сучасного контексту політики Бісмарку доцільно спочатку зупинитися на аналізі змісту тих нововведень, які запропонував Бісмарк німецькому суспільству, а вже потім порівняти їх актуальність та вагомість для сучасного стану справ в державах світу.

Бісмарк був державним діячем, який усвідомлював, що продукує соціальне законодавство «на зростання», здатне відігравати консолідуючу роль в суспільстві. Йому вдалося започаткувати перебудову принципу взаємовідносин між соціальними класами, в результаті чого змінився громадсько-правовий статус робітника.

Цей процес розпочався в 90-х рр. XIX ст. та став набирати оберти в наступні десятиліття. Поширюючи коло застрахованих, збільшувалися розміри виплат, зростали витрати держави на соціальні програми. В середині 1890-х рр. вони становили майже 2 мільярди марок – сума на ті часи досить велика. Парадокс, однак, в тому, що ухвалені за його ініціативою соціальні закони обернулися для сучасників додатковим фінансовим тягарем, який полегшив життя майбутнім поколінням.

Але не тільки ці астрономічні витрати стали викликати схвильованість німецької громадськості. Доба глобалізації ставить перед кожною державою і кожним її мешканцем нові, невідомі раніше завдання, для розв'язання яких необхідне зовсім інше уявлення про світ. У такому ракурсі сучасний суспільний устрій, до якого входить система самого сучасного (зразкового) соціального страхування, надає йому домінування в міжнародному економічному суперництві перед іншими країнами. Досить швидко формується інформаційне суспільство, яке також виставляє до кожної людини нові вимоги. Зростаюча вертикальна та горизонтальна соціальна мобільність вимагають від людини підвищеної функціональної (а не просто зовнішньо заданої) дисципліни. Не конвеєр тепер привчає людину до дисципліни праці (це справа автоматів та роботів), а управлінська діяльність, яка вимагає ініціативи та самодисципліни. «Соціальна» дисципліна виражається в потребі в самоосвіті, в підвищенні рівня власної професійної кваліфікації, в набутті здатності включення своєї праці в глобальну інформаційну мережу.

У такій ситуації переваги німецької системи соціального страхування обертаються своїм тіньовим боком. В значній частині суспільства починають відмирати стимули до виховання згаданої самодисципліни. На це ще у 1997 році звернув увагу професор А. Барінг: «Держава добробуту поширила свою благодійність настільки, що сьогодні і широкі верстви населення з середніми доходами стали об'єктами уваги з боку соціального страхування. Соціальна держава більше не орієнтована на надання допомоги лише групам маргіналів та тим, хто потребує допомоги. Вона вже стала трансферною державою, яка переслідує мету не перерозподілу доходів від багатих до бідних, а перерозподіл коштів між людьми, які мають відповідний один до другого рівень життя» [Цит. за: 1, с. 146].

Зміни до кращого будуть лише після того, як суспільство почне «соціально розмірковувати по-новому» та в своїх вчинках керуватиметься новим світоглядом. Внутрішній світ людини зараз, наразі в певних аспектах, знаходиться в стані змін: у світогляді ми вже в глобальному світі. Але в інформаційному суспільстві, в суспільстві знань свобода та особиста відповідальність стають елементарними засадами життєдіяльності кожного.

«Нове соціальне мислення» означає інше розуміння свободи – не ВІД, а свободи ДЛЯ. В інформаційному, глобалізованому суспільстві людині недостатньо бути вільною від щемлячих душу пропозицій допомоги (тобто, подачок) з боку держави, він повинен отримати свободу, яка забезпечить йому здатність стати повноправним членом нового суспільства. Криза «старої» соціальної держави може бути подолана лише тоді, коли вдасться свободу поєднати з особистою відповідальністю та перетворити цей злиток в нагальну потребу як в суспільному, так і в приватному житті кожного.

Такі рекомендації багато в чому повторюють те, що неодноразово було предметом обговорення на різних форумах, в урядових та політичних колах. Новими можна було назвати заклики передати рішення соціальних проблем і, в першу чергу, соціального страхування з вищих щаблів влади – державного та євросоюзного рівня на рівень регіонів, міст та громад.

Нагадаємо, що зміцнення такої єдності було головною турботою «залізного канцлера». Сучасні німці після сторіччя від дня смерті Бісмарка вважають необхідним прийти до згоди про те, що «соціальне» – це загальнонаціональна солідарність, коли турбота про добробут людини залежить від самодисципліни та особистої відповідальності кожного. Складність, проте в тому, що цією ідеєю внутрішньо, без зовнішнього примусу повинні перейнятися всі члени суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Матвеев С. О., Музиченко Г. В. Соціальна політика Отто фон Бісмарка і сучасність / С. О. Матвеев, Г. В. Музиченко // Український історичний журнал. – 2008. - №6. – С. 134-149.

2. Музиченко А. В., Назарова Н. С., Стрижова И. А. Общество потребления в эпоху глобализации: социально-политические аспекты / А. В. Музиченко, Н. С. Назарова, И. А. Стрижова. – Одесса: Печатный дом, 2014. – 200 с.

3. Muzychenko G., Koliada T. Evaluation of State Intervention to the Country Economy by Global Democratic Markers / Scientific Development and Achievements. – London, 2018. – 459 p. – Pp. 421-432.

Нарядько Галина Яківна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського, Семанчук Ганна – студентка II курсу соціально-гуманітарного факультету Університету Ушинського

СІМЕЙНІ ЦІННОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ: ВІД МИНУЛОГО ДО СЬОГОДЕННЯ

Основоположним елементом будь-якої культури є цінності, які регулюють діяльність, поведінку групи і спільноти. За своєю сутністю цінності – це відносно стійке, соціально зумовлене, вибіркоче ставлення людини до сукупності матеріальних і духовних суспільних благ.

Духовність, сім'я, земля, життя, традиція – базові цінності українського народу, його соціально значимі орієнтири, які і є одним із важливих факторів розуміння нашої історії. Вони формують суспільні пріоритети, які визначатимуть стратегію розвитку країни на майбутнє. Тому призначенням та першочерговими функціями держави є забезпечення національної безпеки та процвітання суспільства з передумовою збереження та захисту традиційних сімейних цінностей - це класичні уявлення про родину, важливість шлюбу та його збереження, народження та виховання дітей в сім'ї, традиційні ролі чоловіка та жінки.

Початком, своєрідним корінням, усіх цінностей українського народу є сім'я, як механізм їх створення, відтворення, збереження та передачі. Сім'я – це місце де здійснюється найбільший вплив на психологічне і фізичне здоров'я її членів, виховання дітей і отримання ними перших уявлень про особливості приватного та суспільного життя, моральні цінності, поведінку тощо.

Ще з доби раннього палеоліту (приблизно 200 тис. років до н.е.) просліджуються витоки сімейства на нашій території. Хліборобське життя стародавніх українців впливало на родинний устрій. Осілість, стабільний прибуток від праці на землі, чим переважно займалася жінка, робили матір головною особою родини і надовго закріпили тут елементи матріархату. Українка з давніх-давен була берегинею сімейної моралі, вирізнялася почуття власної гідності та не терпіла нерівності свого чоловіка і стосунки будувалися на визнанні рівноправності чоловіка і жінки (проявом певного сімейного демократизму), на відміну від російської сім'ї.

Рівноправність стосунків виявлена у правах жінок на майно – материзну. Були випадки, коли жінка ставала номінальним головою родини, брала на себе відповідальність за сім'ю та виконувала чоловічу роботу, частіше всього причиною була вимушена відсутність чоловіка (визвольні війни, козакування, чумацтво тощо).

Надзвичайний вплив на життя українців мав шлюб. Справа одруження - творення сім'ї - у наших предків мала як особистий, так й громадський характер. Чоловіка вважали самостійним лише після одруження, тривале парубкування не схвалювалося, а до тих, хто взагалі не одружувався, ставилися зневажливо. Важливою була оцінка громадою морального стану і репутації родин молодих. Шлюб практично повсюдно освячувався церквою та закріплювався взаємними клятвами вірності молодих. Також існувала заборона шлюбних відносин внутрішньо-родового характеру. Головною метою та бажанням сім'ї була велика родина, народження дітей, виховання їх згідно традицій та цінностей для гідного продовження роду на славу українського народу. Новонароджених приймали в світ